

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

TESTUL Nr. 1

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

TEST PENTRU EXERSARE
CICLUL LICEAL

Profil real, sport
februarie, 2022

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

PROFIL REAL – 100 de puncte

Citește textul propus și realizează în baza lui itemii:

În anul 1561, după nouă luni de domnie, trădat de boieri, Alexandru Lăpușneanu pierde tronul Moldovei. [...] După aceasta, purcede la Poartă, să-și recapete coroana. În primăvara anului 1564, revenind în Țară, Lăpușneanu și vornicul Bogdan își potolesc setea la gura unui izvor.

Lăpușneanu: Apă ca-n Moldova nu-i! Îl bat pe Tomșa și fac o fântână în mijlocul cetății.

Bogdan: Țara te va pomeni de bine.

Lăpușneanu: Țara?

Bogdan: Norodul, Măria Ta!

Lăpușneanu: Țara și norodul nu sunt una! Și boierii țară își zic. Cei care m-au vândut. De buna lor pomenire să-mi bat capul? Suntem aproape de Tecuci, spuneai?

Bogdan: O azvârlitură de băț.

Lăpușneanu: Nu știe Tomșa că vin asupra lui?

Bogdan: Iscoadele vor afla. Cade soarele după deal și se întorc.

Lăpușneanu: Izbândi-vom oare? [...]

Bogdan: Oastea lui Tomșa se va supune nouă. Țara geme...

Lăpușneanu: Geme. Dar oastea plătită este.

Bogdan: Măria Ta îi va făgădui mai multă simbrerie. Cine-i nebunul prost care nu vrea să fie bogat!

Lăpușneanu: Și data trecută i-am făgăduit... Dacă pierd și a treia oară, Poarta neisprăvit mă socoate.

Bogdan: Multă durere în vorbele Măriei Tale... Nu se cuvine, doamne, să pierdem curajul. [...] Boierii, din frica morții, stau pe lângă Tomșa.

Lăpușneanu: Toți ca râmele sunt! Le tai coada, alta slobod. Vor trece și ei de partea mea, zici?

Bogdan: Vor vedea că vii cu armată și trec! Să-i primești cu brațele deschise, atât! Și-au înțeles greșeala.

Lăpușneanu: Nouă ani i-am învățat. M-au vândut. Se cuvine să le răsplătesc slujba, nu?

Bogdan: Eu zic să uităm ce-a fost, doamne. Rana veche, dacă o zgândări cu junghiul, iarăși rană se face.

Lăpușneanu: Dar slujbele cinstite se răsplătesc, Bogdane! (*Brusc.*) Am fost eu domn rău?

Bogdan: Pâine caldă ai fost. Numai Ștefan cel Mare dacă poate fi asemuit cu tine!

Lăpușneanu: Ștefan cel Mare nu se asemuiește cu nimeni, pentru că este mare. Ceilalți, toți, suntem mititei, chiar dacă nu suntem. (*După o pauză.*) Dacă am fost ca pâinea cea caldă, de ce m-au trădat boierii?

Bogdan: Despotul le-a făgăduit marea cu sarea!

Lăpușneanu (*fulgerând*): M-au trădat pentru că așa le este soiul. Poftesc, nu-i așa, ca domnul să poarte coroana, dar să nu conducă țara? Ei să o conducă. Vodă să-i asculte cu fruntea plecată, să nu iasă din cuvântul lor. Boierii, Bogdane, te faci a nu ști, n-au nevoie de coroană. Domnul țării, odată, poate să rămână pe drumuri, el, astăzi, este, mâine – nu-i. Hâtri ca hulpea boierii! Am fost domn bun câtă vreme i-am ascultat. Țara nu poate fi condusă de mai multe capete. [...]

Dumitru Matcovschi. *Bastarzii*

Nr.	Item	Punctaj	
1	Rescrie enunțul, înlocuind prin sinonime contextuale cuvintele subliniate: <i>Țara și norodul nu sunt una! Și boierii țară își zic. Cei care m-au vândut. De buna lor pomenire să-mi bat capul?</i>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
2	Ilustrează, în enunțuri dezvoltate, sensurile următoarelor locuțiuni și expresii: <i>a primi cu brațele deschise; a făgădui marea cu sarea; a fi bun ca pâinea; a rămâne pe drumuri.</i> 1) _____ _____ 2) _____ _____ 3) _____ _____ 4) _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3	Transformă, în spațiul rezervat, secvența din fragmentul propus în vorbire indirectă: Lăpușneanu: Dar slujbele cinstite se răsplătesc, Bogdane! (<i>Brusc.</i>) Am fost eu domn rău? Bogdan: Pâine caldă ai fost. Numai Ștefan cel Mare dacă poate fi asemuit cu tine! Lăpușneanu: Ștefan cel Mare nu se asemuiește cu nimeni, pentru că este mare.	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	Explică, în spațiul propus, semnificația simbolului <i>fântână</i>, în raport cu același simbol dintr-un alt text din literatura română. (Numește textul, autorul, citează din textul ales.)	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

5	Identifică tipul uman reprezentat de personajul Lăpușneanu, susținându-ți afirmația cu trei citate din fragmentul analizat, comentate în câte un enunț.	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
6	Scrive câte o trăsătură de caracter pentru fiecare personaj, ilustrând-o cu un exemplu potrivit din fragmentul propus. Boierii Trăsătură - _____ Exemplu - _____ Bogdan Trăsătură - _____ Exemplu - _____ Lăpușneanu Trăsătură - _____ Exemplu - _____	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
7	Comentează, în text coerent de 6-7 rânduri, sugestia contextuală a unei comparații din acest fragment. Comparația - _____ Comentariul _____	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

